

[Wissing]

vedtage dette forslag? Mon det er så enkelt, som lovforslaget giver indtryk af?

Jeg kan give forslagsstillerne ret i, at mange af de uddannelsessøgende sikkert har vanskeligheder med økonomien. Men må jeg gøre opmærksom på, at det har de uddannelsessøgende alle dage haft? Må jeg også gøre opmærksom på, at det er der også en hel række andre grupper i samfundet, der har? Men nu synes man altså, at de uddannelsessøgende har krav på, at man én gang for alle finder en løsning, der kan klare deres problemer.

Spørgsmålet er så, om det er at klare problemerne, at man låner nogle unge penge til uddannelser, som der ingen brug er for. Tænk blot på de sidste prognoser vedrørende læreruddannelserne. Allerede i 1985 har vi uddannet 10.000 for mange. Hvad hjælper det så, at de har kunnet låne penge til en uddannelse, når de ikke kan få arbejde, således at de kan tilbagebetale, hvad de skylder? Mon ikke vi først skulle se at finde frem til, hvor mange der kan uddannes inden for de forskellige områder, og så få indrettet vores uddannelseslovgivning derefter?

Ifølge lovforslaget skal den påtænkte støtte nu ydes som lån fra staten. Nu har staten, så vidt jeg er orienteret, ingen penge at låne ud af. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor man havde tænkt sig de skulle komme fra. Det foreslås, at der maksimalt skal kunne lånes op til et beløb, der svarer til den højeste folkepension for en enlig. Da lånet skal være rentefrit, vil de uddannelsessøgende, der er kloge nok, skynde sig at låne pengene og derefter sætte dem i en bank eller sparekasse til forrentning, for her er der i hvert fald nogle ekstra – og oven i købet arbejdsfrie – indtægter at hente.

Hvis vi forudsætter, at 150.000–200.000 uddannelsessøgende vil benytte sig af tilbudet i det kommende finansår, så betyder det, at staten allerede det første år skal udlåne ca. 4 mia kr. Hvor vil forslagsstillerne hente disse penge fra? Vil man forsøge at optage billige lån i udlandet, f. eks. i andre EF-lande, eller regner man med, at der blot skal fremsættes et ændringsforslag til finansloven, således at underskuddet forøges med yderligere 4 mia kr.? Der står ikke noget i bemærkningerne om, hvorledes man havde tænkt sig at klare de problemer, men her kan man måske også foreslå en snuptagsløsning?

Det er for meget sagt, at jeg venter at få klare svar på disse spørgsmål, men jeg håber i hvert fald, at forslagsstillerne forstår, at fremskridtspartiet ikke vil støtte det fremsatte forslag.

Jeppe Kristensen (V):

Den gældende lov om Statens Uddannelsesstøtte er fra foråret 1975. Man forlod dengang princippet med statslån til uddannelsessøgende, men opretholdt den dagældende lovs bestemmelse om stipendieordning. Herigennem fik man mulighed for at yde stipendier til de dårligst stillede og lån til andre, optaget på samme betingelser som unge, der etablerer sig i erhvervslivet, må affinde sig med.

Denne lov har nu virket i knap 3 år. Det er efter venstres mening ikke tilstrækkeligt til, at det rigtige billede af dens virkning tegner sig. Derfor må vi afvise det forslag, der ligger på bordet fra retsforbundets side i dag. Men – der er et men ved det – vi erkender, at visse forudsætninger for at klare dagen og vejen for de uddannelsessøgende er ændrede i forhold til vilkårene i 1975.

For det første gælder det med hensyn til at opnå beskæftigelse. Den store arbejdsløshed gør det endnu vanskeligere for unge at opnå deltidsbeskæftigelse. For det andet må man pege på forværringen af landets økonomiske situation, som har tvunget renten endnu højere op, hvor vi forventede den modsatte bevægelse. Derfor vil vi være med til at se på omkostningslettelser for de uddannelsessøgende. Vi vil gerne have inddraget i disse overvejelser, at der gennemføres besparelser på investeringskontiene for de højere uddannelsessteder. De sparede beløb skal herefter anvendes til førnævnte omkostningslettelser for de uddannelsessøgende. Herigennem opnås godt nok kun en midlertidig løsning på et påtrængende problem, men vi finder det rimeligt at gå ind for, at der kan gives dispensationer på en række områder i en krisesituation som den, vi er inde i, sådan at ingen, der har lyst og evner til at gå ind i en boglig uddannelse, hindres deri af økonomiske grunde.

Vi håber på, at socialdemokratiet og regeringen vil være med til en positiv overvejelse af dette forslag.